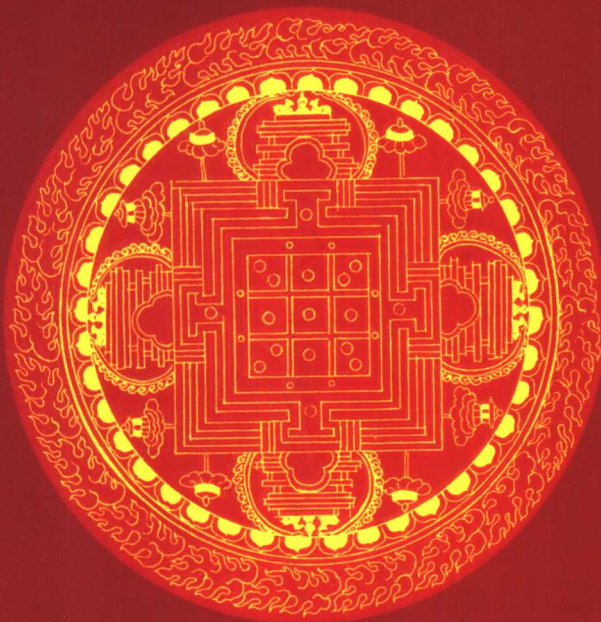




༄༅། ། རོད་ཀྱི་ཡོ་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཀྱན་གསལ་ རོད་བྱའི་མེ་ཡོད།

རོད་མེ་རོད་བྱའི་བརྒྱུ་མེ།



མེ་རིགས་དཔེ་སྤྱོད་ཁང་།



༡༡། ། བོད་ཀྱི་ཡོ་རྒྱུ་སྤྱི་དོན་ཀྱན་གསལ་
ཙོར་བྱའི་མེ་ལོང་།

ཕིན་མེན་ཙོར་བྱས་བཅའ་ས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

藏族简史明镜/仁青诺日著. —北京:民族出版社, 2006. 9

ISBN 7-105-07974-6

I. 藏… II. 仁… III. 藏族—民族历史—中国—
高等学校—教材—藏语 IV. K281.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 110635 号

藏 族 简 史 明 镜

著 者	仁青诺日
出版发行	民族出版社
地 址	北京市和平里北街 14 号
邮 编	100013
电 话	010-64275311
网 址	www.e56.com.cn
印 装	北京市艺辉印刷有限公司
经 销	全国各地新华书店
开 本	850mm×1168mm 1/32
印 张	16.625
印 数	2000 册
版 次	2006 年 9 月第 1 版
印 次	2006 年 9 月北京第 1 版 1 次印刷
定 价	25.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(藏文发行科电话:010-64227665,58130509)

- 1 -

གསུམ་པ། བྱང་སྤོང་བྱང་བཅན་དང་མང་སྤོང་མང་བཅན་གྱི་སྒྲོར།	(175)
བཞི་པ། ཁྱིའ་དུས་སྤོང་མང་པོ་རྩེ་ཕོན་ཚུལ།	(178)
ལྔ་པ། ཁྱི་རྩེ་གཙུག་བཅན་མེས་ཨག་ཚེ་ཕོན་ཚུལ།	(184)
དྲུག་པ། བཅན་པོ་ཁྱི་སྤོང་རྩེ་བཅན་གྱི་སྒྲོར།	(190)
བདུན་པ། ལུ་ཁེ་བཅན་པོ་ཕོན་ཚུལ།	(198)
བརྒྱད་པ། བཅན་པོ་ཁྱི་རྩེ་སྤོང་བཅན་ཕོན་ཚུལ།	(201)
དལ་པ། ཁྱི་གཙུག་རྩེ་བཅན་ཕོན་ཚུལ།	(206)
བརྒྱ་པ། ཁྱི་དར་མ་ཕུ་དུམ་བཅན་པོ་ཕོན་ཚུལ།	(213)
མ་གཅིག་ལྟུང་པ། བོད་སྐད་བྱའི་བྱེད་སྒྲུབ་མ་གྱི་ལྟུང་པ།	(220)
དང་པོ། བོད་ཁམས་སྐད་བྱེད་སྒྲུབ་པོ་ཕོན་ཚུལ་སྒྲོར་བཤད་པ།	(220)
གཉིས་པ། ལྷུ་ལྷན་སྐད་མེད་ལྷན་པ་བྱེད་སྒྲུབ།	(231)
གསུམ་པ། མདོ་སྤྱོད་ཚུགས་ཀྱི་མྱིང་གེ་སར་ལྷུ་པོ་དང་མི་ཉག་ལྷུ་ རབས་ཀྱི་སྒྲོར་མདོ་ཙམ་མྱིང་པ།	(242)
བཞི་པ། བལྟན་པ་མྱི་དར་གྱི་སྒྲོར་བཤད་པ།	(248)
མ་གཅིག་ལྟུང་པ། མ་སྒྲུབ་མི་སྤྱིད་སྒྲོར་བྱེད་སྒྲུབ་པ།	(261)
དང་པོ། ས་སྒྲུབ་པོ་གཏུང་རབས་མདོར་བལྟས།	(261)
གཉིས་པ། བོད་སྐད་བར་གྱི་འབྲེལ་གཏུག་སྒྲོར།	(274)
གསུམ་པ། ས་པ་ཁ་ཁྱུང་པོན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་སྒྲོར།	(283)
བཞི་པ། ས་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་སྤྱིད་བལྟངས་ཚུལ་སྒྲོར།	(294)
མ་གཅིག་ལྟུང་པ། མ་གཞི་བྱེད་སྤྱིད་སྒྲོར་བྱེད་སྒྲུབ་པ།	(304)
དང་པོ། བཤག་གྱུ་རྒྱུང་ས་ཀྱི་གཏུང་རྒྱུད་ཚོགས་མར་བྱུང་ཚུལ།	(304)
གཉིས་པ། བཤག་གྱུ་འཕྲིན་དབང་དཔོན་ས་སྒྲུབ་ཚུགས་ཚུལ།	(307)
གསུམ་པ། བྱང་ཚུབ་ལྷུ་མཚན་གྱིས་བོད་སྤྱིད་མཛད་ཚུལ།	(313)

- བཞི་པ། བཀ་གྲུ་འི་དཔོན་མི་མ་འོན་གྱིས་པོད་མིང་བསྐྱར་ས་ཚུལ།
..... (318)
- ལྔ་པ། རིན་ཐུང་ས་པའི་དབང་ཐུར་དུས་སྐབས། (332)
- ས་པོ་ཅད་པ་ལྟར་པ། གཙང་པ་མི་མི་དེ་གྱི་དབང་ཐུར་དུས་སྐབས།
..... (340)
- དང་པོ། གཙང་པ་མི་མི་དེ་གྱི་པོད་ལ་དབང་བསྐྱར་པའི་གནས་ཚུལ།
..... (340)
- གཉིས་པ། སྐབས་དེའི་མདོ་སྐྱོད་དང་ཁམས་ཚུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་
བསྟུན། (347)
- ས་པོ་ཅད་དེ་གྱི་པ། དཀར་ཆག་མི་མི་དེ་གྱི་དབང་ཐུར་དུས་སྐབས།
..... (381)
- དང་པོ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་སྐབས་དགའ་ལྡན་མོ་བའི་མིང་དབང་
ཐུང་ཚུལ། (381)
- གཉིས་པ། རྒྱལ་དབང་དུག་པ་དང་མི་མི་དེ་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ། (397)
- གསུམ་པ། པོད་མོག་མཚོད་ཡོན་བར་གྱི་འགལ་འབྲེལ་སྐར་བཤད་པ།
..... (407)
- བཞི་པ། རུན་གར་པའི་དམག་དཔུང་གིས་ལྷ་བཟང་ཉན་གྱི་མིང་དབང་
འཕྲོག་པ། (415)
- ལྔ་པ། རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། (420)
- དུག་པ། རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་འཕྲིང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ། (436)
- བདུན་པ། རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་འཕྲིང་དགུ་བ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན། (446)

བརྒྱད་པ། རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།
..... (461)

དགུ་པ། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ལ་ཁེང་བཅུ་བཞི་པའི་སྐུ་ཆེ་སྟོང་གི་གནས་ཚུལ་
མདོར་བསྟུན། (478)

ལོ་ཆིགས་སོགས་ཀྱི་རེའུ་མིག་..... (490)

ས་བཅད་དང་པོ། རྩོམ་འགྲོ།

དང་པོ། མ་རྒྱལ་སྤྱོད་བའི་དགེ་སྐུ་ལ།

དེ་ཡང་སྤྱིར་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་རང་བྱུང་
 ཁམས་ཀྱི་འདས་ཟིན་པའི་རྩོམ་བྱུང་གི་བྱ་བ་ཡོད་ཚད་རྩོམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡི་གེར་
 བཀོད་བཤམ་ཡང་ན་མི་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རིམ་མི་འདྲ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་གོ་རིམ་
 བརྒྱད་པའི་ཁྲོད་བྱུང་བའི་རོལ་ཟིན་སྐབས་ལ་གོ་མོད་ཀྱི། འདིར་སྤྱོད་བར་བྱ་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཤིག་གི་འདས་པའི་བྱུང་བ་བརྗོད་
 པ་ལ་བྱའོ། ། སྤྱིར་འཛམ་གླིང་གླེང་གི་མི་རིགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་གོ་ལའི་གླེང་
 དུ་མིའི་འགྲོ་བ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་སྐབས་ཅིང་། རིམ་གྱིས་གདོད་མའི་མ་རྒྱུད་
 དང་མ་རྒྱུད་ཚོགས་པ་ནས་དུས་རྒྱུད་ཚོ་བར་གྱུར་ཏེ། མཐར་ཐུན་མོང་གི་སྐད་
 ཚད་དང་ཐུན་མོང་གི་ས་ཁོངས། ཐུན་མོང་གི་དཔལ་འབྱོར་འབྲེལ་བ། ཐུན་མོང་
 གི་བསམ་སྒྲུབ་འདུ་ཤེས་བཅས་ཡོད་པའི་མི་རིགས་སུ་སྐབས་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་
 རང་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ངེས་ཅན་རེ་ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་ལགས་མོད། འོན་
 ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་གནས་ཁོར་ལུག་དང་འཚོ་བའི་རྟེན་གཞི། དེར་བརྟེན་
 ནས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྤངས་བཅས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འཕེལ་རིམ་
 གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་དག་རྒྱུན་དང་ཡི་གེ་གང་རུང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱུད་པའི་ལོ་
 རྒྱུས་ལའང་དུས་ཡུན་གྱི་རིང་ཐུང་དང་། འཕེལ་འགྱུར། ཤེས་རིག་གི་མང་ཁུང་
 དང་བརྗོད་ཚུལ་བཅས་ལ་བཤད་སྟེལ་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་མི་
 རིགས་གང་ཡིན་ཡང་གནད་འན་ད་བར་གྱི་རྩོམ་རབས་ལ་བ་མེས་རྣམས་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་བྱུང་བ་རེ་བརྗོད་པ་ནི་གོམས་སྟོལ་ལྟ་བུར་སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་རང་རང་གི་

བསྐལ་བ་ཡ་ཐོག་གི་ངག་རྒྱན་ལྟ་སྤྱད་དང་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ནས་ད་ལྟོ་གཞུང་
 ལུགས་དང་ལྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་གྲུབ་ཆར་
 ལྷུང་པ་འདི་དག་ནི་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལགས་སོ། ། དེས་ན་ལོ་
 རྒྱུས་སྤྱི་བའི་དགོས་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། 《རྒྱངས་ཀྱི་པོ་ཏི་བསེ་རུ》ལས། “ལར་
 རྒྱུས་མི་ཡིས་རང་གི་སྤྱི་རྒྱུད་མ་ཤེས་ན། ། ཉགས་གསེབ་རང་དགར་རྒྱུ་བའི་སྤྱི་ལ་
 འབྱམས་འདྲ། ། རིགས་རུས་ཚོ་འབྲང་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ན། ། གཡུ་འབྲུག་ཟླ་ལ་
 མ་བཅས་པའི་དབྱིབས་དང་འདྲ། ། ཡབ་བྱེས་རྣམ་པའི་ཡིག་ཆང་མ་ཤེས་ན། །
 མོན་ཐུག་ཡུལ་བོར་དོན་མེད་ཡན་པ་འདྲ། ། ” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་
 འདིར་སྤྱི་ལ་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། རང་ཉིད་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡབ་མེས་སུ་ཡིན་
 དང་། དེ་རྣམས་ལ་མཇུག་རྩིས་རྒྱབས་ཚེན་དང་། ཉམས་སྦྱོང་བསྐྱབ་བྱ།
 རྒྱང་དོར་གྱི་སྒྲོ་ཤོས་ཅི་འདྲ་ལྟན་པ་སོགས་མ་ཤེས་ཆོད་གནོད་བའི་རྒྱ་རུ་ལྷུང་པ་
 མ་ཟད། མི་རུ་སྤྱི་ལ་འདྲ་དོན་མེད་རུ་ལྷུང་ཏོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོ་
 དབུས་མཐོ་སྒང་གི་བདག་པོར་ལྷུང་པའི་ང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་ལ་མཚོན་ནས་
 བཤད་ན། གནའ་དུས་ཀྱི་མེས་པོ་རྣམས་ནི་སྤིང་པའི་གངས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་
 རྒྱུས་ཤིང་གནའ་ལྷ་མོ་ནས་བཟུང་དེད་ཅག་གི་འཆོ་གནས་ཁོར་ཡུག་འདིར་རང་
 བྱང་ཁམས་ཚོན་པོར་འཐབ་ཚོད་ལྟ་སྤྱད་ཀྱིས་པ་བརྒྱུད་དེ་འཆོ་སྤྱད་ཐུབ་པ་
 བྱུང་བ་དང་། རང་གི་བྱ་རབས་ཆ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་ལྷག་ལྟ་
 ཚོགས་མུངས་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་སྤྱི་ཀྱང་པངས་མེད་དུ་དོར་བའི་མཇུག་པ་
 རྒྱབས་པོ་ཆེག་དཔལ་བས། མེས་པོ་ལྷ་མ་རྣམས་མེད་ན་ད་ལྟོ་དེད་ཅག་ཡོད་མི་
 སྤིང་ལ་ཁོང་ཚོའི་དཀའ་ལྷག་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་དང་སྤྱིང་སྤྱོད་ཐེབས་མེད་ཆོ། ད་ལྟོ་
 དཔལ་ཡོན་དུས་བཟང་གི་བདེ་སྤྱིང་འདི་ཡོད་མི་སྤིང་ཕྱིར། བདག་ཅག་གཅེས་
 པར་བསྐྱངས་པའི་དྲིན་ལྟན་ཡབ་མེས་རྣམ་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡང་ཡང་དུན་པར་

རིགས་པ་དང་། རེད་ཅག་གིས་ཀྱང་མི་རབས་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་རང་
 གེམ་པ་ཆོད་འབྲུལ་བའི་སྤྲོ་བས་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། བོད་མི་རིགས་ནི་གནའ་
 བོད་པ་ལྟར་ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཤེས་རིག་བཟླ་བ་དང་། དཀའ་སྤྱད་ཐེག་ལ་
 གཤེས་རྒྱུད་བཟང་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འོད་སྤྲོད་རབ་ཏུ་འཕྲོ་
 བའི་གནའ་རབས་ཤེས་རིག་ལུན་ལུས་ཆོག་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།
 ད་ལྟ་མདོ་དབྱས་ཁམས་གསལ་དུ་མེད་སྤྱད་ཕྱག་དང་ཁྱི་ཕྱག་དུ་མའི་སྤྲོ་བ་
 གནའ་ལྟར་རིག་དངོས་རྣམས་ཐོན་ཏེ་བྱུང་བ་དང་། གཞན་གནའ་རབས་ཀྱི་
 བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་མ་རྒྱུས་ཡིག་རིགས་སོགས་རང་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་
 གཞན་དང་བསྐྱར་ན་འཕྲོ་ཆེ་ཤོས་དང་ལུན་ལུས་ཆོག་པ་ཤོས་ལགས་པས།
 ཀྱང་གོའི་ཤེས་རིག་བང་མཛོད་ནང་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་མོར་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་ཡོད་
 ཅིང་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་དུ་སྤྲོན་པའི་གཤམ་པ་འབར་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་ལགས་ན།
 ལུ་ཅག་གིས་སྒྲོ་བྱོས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་མེས་པོ་ཆོས་དཀའ་སྤྱད་གི་འཐབ་ཆོད་
 ཁྱིམ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རིག་གི་རིན་ཐང་མདོན་པར་མཐོ་བ་དེའི་ཁྱོད། ཉམས་
 རྒྱུད་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རིག་དང་སྤྲོ་བ་རྒྱུད་བཟང་པོ་རྒྱུད་
 འདྲིན་དར་སྤེལ། སྤྱིང་སྤྱོད་པ་དང་བརྩོན་སེམས་བཅས་ལ་སྤྲོ་བ་སྤྱིང་སྤྱོད་
 གནའ་བཟང་དེར་སྤྱོད་བྱས་ཆོར་རེའི་མི་རིགས་ཅམ་མ་ཟད་ས་ཆེན་པོའི་ཐོག་
 ཏུ་གནས་པའི་མིའི་རིགས་ཀྱང་ལ་སྤྲོ་བ་སྤྱོད་པོ། ང་ཆོས་འདས་པའི་མ་རྒྱུས་
 གཞི་བྱས་ན་ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་ངོས་འདྲིན་དང་། མ་འོངས་པའི་འཕེལ་
 རྒྱུས་ཆོད་དཔག་བྱེད་ཐུག་པ་མ་ཟད། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 བསམ་སྤྱོད་དཔལ་ཡོན་འཕྲུགས་སྤྲོ་བ་ཉེ་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གོ་ཚུགས་
 ཟམ་མི་ཆད་པར་མཐོར་འདེགས་གཏོང་བ་དང་མེས་རྒྱལ་གྱི་བོད་ཡུལ་གསར་བ་
 འཕྲུགས་སྤྲོ་བ་རང་ལྟར་འདྲིན་སྤེལ་དང་བྱས་རྗེས་གསར་བ་འདྲིན་པར་སྤྲོ་བ་

ལྷག་བཟུང་བའི་རྟོག་སྒྲིང་སྒྲབས་ཆེན་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་སྒྲིང་གི་
བྱུང་བ་དང་ཤེས་རིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དང་མ་འབྲེལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
པས། སྒྲིང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་ཤེས་བྱ་བྱ་མཆོའི་སྒྲིང་དུ་བསྐྱེད་དེ་རྟོག་ལྡན་གྱི་
ནོར་བུ་ཞིག་ལེན་པར་བཅུན་ཆོ། དེས་པར་དུ་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་གྲུ་གཟིངས་འདི་
ལ་ལེགས་པར་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་དེང་གི་དུས་ལ་འཛམ་སྒྲིང་དུ་ལོ་
རྒྱུས་རིག་པའི་གཞུང་འདི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་ཏེ་བརྟག་
དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་ལ་གཞོལ་གྱིན་ཡོད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གཟུགས་
སུ་འཆར་བའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བཞིན་ཡོད་པས་དྲང་བདེན་ཁྱུངས་དག་གི་ལོ་
རྒྱུས་ཤིག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འབད་འོས་སོ། །

གཞིས་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱལ་ནི་ལྷ་ར་འཆད་ལ།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་འདིར་མའི་རིགས་བྱུང་བ་ནས་བརྒྱུད་མའི་
རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགོ་བརྒྱུད་པའོ། ། མི་རྒྱལ་ས་རང་བྱུང་ཁམས་འདིར་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱུད་པའི་ནང་། ཐོན་སྐྱེད་འབྲེལ་བའི་
འཕེལ་འགྱུར་དང་བསྟུན་ནས་མི་རིགས་གང་ཞིག་གི་སྤྱིང་འགྱུར་རིག་གསུམ་
སྟགས་ལ་འགྱུར་ཞུགས་དང་འཕེལ་བྱས་དེ་ལྷ་ར་བྱུང་བ་རྒྱལ་ས་སྤྱི་གཟུ་བའི་སྤྱི་ནས་
རྟོན་དངོས་ལ་གཞིགས་ཏེ་དེ་བཞིན་བརྗོད་པའི་གཏམ་གྱི་ཕྱིང་བ་ནི་ཆོད་མར་
འཇིག་འོས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དུས་རབས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་
དབང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་ལ་ཆ་ཆོད་བ་དང་།
ཁྱུངས་དག་དྲང་བདེན་ཡིན་ལ་བསྟན་སྒྲིབ་མེད་པ་ཞིག་སྤྱི་བར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འཁྱུགས། ལྷག་པར་དུ་གྲལ་རིམ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
ནས་བརྒྱུད་ལོ་རྒྱུས་ལ་གྲལ་རིམ་གྱི་རང་བཞིན་མདོན་པར་གསལ་བས། དུས་
སྐབས་མི་འདྲ་བའི་དབང་སྤྱིར་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཐའ་དབྱགས་སྤྱག་

པོའི་ཁྲིད་གཡའ་དག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཞིག་མཐོང་དཀའ་བར་གྱུར།
གཞན་དུས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིབ་བོ་ནམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་དང་
བསམ་སྒྲིའི་གོ་རྟོགས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནམས་སྤྲུལ་ཡང་རང་
རང་གི་བསམ་སྒྲིའི་དང་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་ཆོག་མེད་པར་རང་གི་སྤྱུགས་ཀྱིས་འདྲེས་ཡོད་པ་
དང་། ལ་ལར་ཕྱགས་ཞེན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མངོན་ཡོད་པས་ལྟ་སྒྲིའི་
དང་ཆད་བསྐྱབ་རང་བཞིན་ཅན་དང་། ཉུངས་མ་དག་པ་དང་འཁྱིག་བརྗོད་
ཉོག་བརྗོད་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མཐོང་རྒྱ་ཉ་ཅང་མང་ངོ་། དེའི་
ཕྱིར་གྲགས་ཀྱི་ཐ་ཆ་ལྷན་པའི་དཔེ་ལྟར་རང་ཆོས་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིལ་བས་ཤེས་པར་དུ་
མར་ཁེ་སའི་དངོས་གཙུག་ཅོད་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
ཡིན་ཡང་སྒྲིག་མར་འདྲ་མཉམ་དང་གཅིག་མཐུན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་འཛིན་དགོས་པ་
དང་། ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ནམས་ལ་བརྟུན་དཔྱད་དང་ཞིབ་འཇུག་ཡོད་
པའི་སྒྲིལ་བའི་དོན་དོན་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཡངས་ཕྱགས་རྒྱུ་འབྱུངས་ཀྱི་དགོས་
དེའི་མཆོངས་སུ་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་གདེང་འཛིན་ཀྱི་སྐབས་དེ་དག་གི་
སྤྱོད་མོང་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་དང་། དམིགས་བསམ་རང་བཞིན་ལ་གཞིགས་ཏེ་
དཔྱད་ཞིབ་མཐོང་རྒྱ་ལས་མི་རིགས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆོད་ཤིང་དུ་བབས་པེ་
ཀྱང་གཞུང་བར་འདོད་པ་ནི་སྤྱོད་པོའི་རང་མཆོང་ངོ་།

དེ་ལྟར་དངོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་གང་ཞིག་ལ་བརྟུན་དཔྱད་ཀྱི་ཆོད་སུ་བར་
གཟུང་འོས་པའི་དཔྱད་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་དག་རྒྱུན་གཏམ་
རྒྱུད་དང་ཡིག་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟུན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་ལུང་
ནམས་ཡིན་ལ། གཉིས་ནི་གནའ་དུས་ཀྱི་འཆོག་ནས་ཁོར་ལུག་དུ་ཐོན་རྟེན་བྱུང་
བའི་རིག་རྒྱས་རྟོག་ཞིབ་ཀྱི་དཔྱད་འབྲས་བའི་དཔྱད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ནི་
མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་སྒྲེལ་ཏེ་སྤྱོད་བྱུང་དག་རྒྱུན་ལྟར་

སྐགས་དང་ཕྱོད་ཕྱོད་མཁས་པས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནམས་ལ་སྒྲིགས་
དོར་བརྒྱད་ལེན་བྱས་ཏེ། ཆད་ལུས་ཁ་སྐོང་དང་འབྲུག་བརྗོད་ཡོ་བསྐང་སྐོས་
བྱང་བདེན་བརྒྱད་རིམ་ལྡན་ལ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་གི་གནས་སུ་འབད་དེ་མི་རྒྱལ་ལ་
རང་ཉིད་ཀྱི་འདས་དོན་ངོ་མ་ཞིག་ཤེས་སུ་བརྒྱག་ཆོད་གཞིན་སྒྲིགས་ཡོངས་ཀྱི་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཡར་སྐྱེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱིཾ་བཞད་པ།

གངས་རི་མཐོན་པོའི་དབུས་དང་། རྒྱ་བོ་ཆེན་པོའི་མགོར་གནས་པའི་
རང་རེའི་བོད་མི་རིགས་འདི་ཡང་མཁས་པའི་དབང་བོ་འགོས་ལོ་གཞོན་རྒྱ་
དཔལ་གྱིས་“བོད་ཀྱི་ལུལ་འདི་ཡང་རྒྱ་གར་དང་འབྲུག་བར། ལུལ་དང་མི་ལ་
སྐགས་པ་གནས་པའི་བསྐལ་བ་ནས་བྱུང་བྱས་ན་ལུང་དང་རིགས་པའི་གནོད་པ་
མེད་དོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛམ་གླིང་གི་མི་རིགས་ཁྱིཾ་བྱུང་ལུགས་
དར་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མའི་འགྲོ་བ་ཐོག་མར་བྱུང་ནས་ལོ་ངོ་ཁྲི་ལྷག་དུ་མའི་
བསྐལ་བ་ཡོ་ཐོག་གི་སྒྲི་ཆོགས་རིང་མོ་དང་། ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་བའི་གོ་རིམ་རེས་
ཅན་ཞིག་བརྒྱད་དེ་རིམ་བཞིན་གདོད་མའི་མི་ཆོགས་ནས་རུས་རྒྱུད་ཆོ་བ་དང་དེ་
ནས་རྒྱལ་ཐུན་མང་པོའི་རྒྱལ་པ་ཆགས་ཤིང་། དེ་ཡང་གནའ་རྒྱལ་བརྟག་དབྱུད་
རིག་པས་གསར་དུ་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ན། “མདོ་དབུས་མཐོ་སྐང་གི་ལུལ་གྲུའི་
ཐོག་ན་ལོ་ངོ་སུམ་ཁྲི་ལྷེད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་མེས་འཆོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་མདོ་ན་
རྟགས་ཡོད་དེ། སྒྲིད་བུའི་ལུལ་གྱི་སྐལ་ཐལ་དང་། རྡོ་ཆས། རྩ་ཆས་བཅས་ཡོ་
བྱུང་ལྟངས་ལ་བུད་པའི་ཕྱིར།” (《གསར་ཐོས་དང་དཔེ་སྐྱུན་ཆོགས་པར》ལས
1994ལོའི་ཟླ4པའི་ཆེས་30ཡི་པར་ངོས་གཉིས་པ་རུ་གསལ།) ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་
ན་སྒྲི་ལོ་སྒྲོན་གྱི་ལོ་ངོ་ཁྲི་ལྷག་དུ་མའི་སྐལ་ཐལ་བརྒྱུད་རང་རེའི་མེས་པོ་རྒྱལ་ས་
ཀྱིས་གངས་རྒྱུངས་འཛིན་མའི་པང་བ་རུ་ཡོ་ཐོག་རིང་མའི་འཆོ་བ་བསྐལ་ཡོད་པ་

རེད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སྟེ། རང་རེད་རིགས་ཀྱི་མེས་པོ་ལྷ་ཤོས་ནི་སྤུ་
 དང་བྲག་སྤོན་མོ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ((མ་ཁི་བཀའ་འབུམ)) རིགས་སྟེ།
 གསལ་) ལྷ་མི་དེ་རིགས་རིམ་གྱིས་མིར་གྱུར་ཏེ་ཡོ་ཤོག་སྤྱི་ཚུགས་སྟེ་ཟས་སྟེ་ཤིང་
 ཏྲིག་བཟ་བ་དང་ཤོས་སྟེ་ཤིང་ལོ་རྒྱུན་པའི་དུས་སྐབས་བརྒྱུད་ནས་རིམ་གྱིས་དུས་
 རྒྱུད་ཆོ་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མ་ཆགས་པའི་ཚུལ་གསལ་ལ། སལ་ཆེར་
 སྤྱི་ལོ་རྩེན་གྱི་ལོ་སྟུང་སྤོང་ཡས་མས་ནས་བཟུང་གལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་མངོན་པར་
 གསལ་བའི་མངའ་མཛད་བརྩ་རིམ་པར་བྱང་སྟེ་གདོད་མའི་སྤྱི་ཚུགས་མཐུག་
 རྩོགས་ནས་བརྩ་གཡོག་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འགོ་རྩོགས་པའི་དུས་རབས་བྱང་། དུས་
 དེར་མེས་པོ་ཤེས་རིག་བཀའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོ་གོས་ཀྱི་ཆལ་ལ་བརྟེན་ནས་མདའ་གྱི་
 མདུང་གསུམ་གྱི་མཚོན་ཆ་བཅད་སྤྱད་བྱེད་པའི་དུས་རབས་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་
 སྤེལ་སའ་རེད། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་རྩེན་གྱི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཡས་མས་སྟེ་སྤེལ་ས་དུས་བོད་
 ཡུལ་དུ་རྒྱལ་ཕྱན་སེལ་མ་བརྩ་གཉིས་སོགས་ཡོད་ཅིང་། དཔུས་གཙང་བྱོགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཕྱན་མང་པོ་ཞིག་སྤར་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཤོག་མ་འོ་ལྷེ་སྤྱ་རྒྱལ་ལམ་གཉའ་ཁྲི་
 བཅན་པོའི་སྟབས་ཀྱིས་ཆབ་འོག་ཏུ་བསྐྱས་པར་བརྟེན། བཅན་པོའི་གདུང་
 རྒྱུད་རིམ་བྱོན་གྱིས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་དབང་སྐྱར་བྱས་ཏེ་འདལ་ལ་འབྲེལ་གྱི་
 རྒྱལ་ཕྱན་མང་པོ་ཞིག་རིམ་གྱིས་མངའ་འོག་ཏུ་འདུ་བར་མཛད། སྤར་རྒྱལ་
 གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོའི་གོང་རྒྱལ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མེས་པོ་ཤེས་རབ་ལྟན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་གསར་གཏོད་མཛད་པའི་ཤེས་རིག་སྤྱན་མོང་མིན་པ་གདོད་བོན་
 ཆེ་ཆེར་དར་ཁིང་། སྤྱི་ལོ་རྩེན་གྱི་ལོ་དུག་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་ཞང་ཞུང་དུ་རྩོན་པ་གཤེན་
 རབ་མི་བོ་ཆེ་བྱོན་ཁིང་གཡུང་དུང་གི་བོན་བསྟན་ཅིང་ཡིག་སོགས་གསར་གཏོད་
 མཛད་དེ་ཤེས་རིག་གི་རྩོན་མེ་སྤར་བས་རྒྱུང་ས་པའི་ལུན་པ་མཐའ་ནས་སངས་
 པར་གྱུར། སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྟོད་དུ་སྤྱོ་རིག་དང་དཔལ་ཆལ་ལ་

འགྲན་ཆེ་བའི་བོད་རྒྱལ་སྤང་བཅན་སྐམ་པོ་བྱོན་ཏེ། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བོད་ཀྱི་རྩས་རྒྱུད་ཆོ་ཁག་ནམས་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཏེ་སྤོང་མངའ་རིས་ནས་སྤང་མདོ་ཁམས་བར་གྱི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་རྒྱ་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར། འདིའི་སྤོང་ལ་བོད་ན་བོན་སྤང་ལེའུ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རིག་ཤིན་ཏུ་དར་ཆེ་ཞིང་སྤྱི་སྤྱོད་པ་དང་བོད་མིའི་བསམ་སྒྲིའི་ཤེས་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐྱེལ་འདེད་ཀྱི་རྩས་པ་སྐབས་ཆེན་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། སྤང་བཅན་སྐམ་པོས་བོད་ཁམས་གཅིག་གྱུར་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་རེའི་ཞིང་འདི་བོད་མིའི་ཆོགས་པ་འབོར་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་ཅིང་། རང་ཉིད་ལ་ཐུན་མོང་གི་འཆོ་གནས་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་ཡུལ་གྲུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་མཆིས་ཤིང་། དེ་དང་མཉམ་ཏུ་ཐུན་མོང་གི་བསམ་སྒྲི་བརྗེ་རེས་བྱེད་སྤྱད་ཀྱི་བོད་སྐད་དང་བསྐྱེད་ནས་བོད་སྤྱིས་བཀོལ་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་ཡི་གེ་ལེགས་པར་བཅོས། དེའི་མཆུང་ས་སུ་ཐུན་མོང་གི་ཐོན་སྤྱོད་བྱེད་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་བོད་རོང་འབྲོག་ཞིང་གསུམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་སྤོང་ནས་འཆོ་བའི་ཐད་འབྲེལ་བ་བྱུང་མོ་ཆགས། དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སྐྱུ་རྩལ་དང་ཆོས་ལུགས་དད་མོས། ཡུལ་སྤོལ་གོམས་གཤིས་བཅས་ཀྱི་སྤོང་ནས་མཆོན་པའི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་པའི་རོ་པོ་བཅས་ལེགས་པར་འཛོམས་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོགས་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ། ཏུས་དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་དེ་བཅས་གཡོག་ལམ་ལུགས་ནས་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ལ་བཀལ་ཞིང་བོད་ཁམས་ལ་གནམ་ས་སྤྱོད་ལྟ་བུའི་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་། སྤྱིད་ཀྱི་སྤོབས་ལ་གཞན་གྱིས་འགྲན་ཆེ་དང་བལ་བར་གྱུར་ཅིང་བོད་རང་གི་སྤང་ཡོད་ཤེས་རིག་གི་ཆང་གཞིའི་སྤོང་སྤོན་ཐོན་གྱི་ཤེས་རིག་ཅིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་འདྲེན་བྱས་པས་ལུགས་ལ་རྣོ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཤེས་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་ཁྱི་དར་མ་འུ་ཏུ་མ་བཅན་པའི་བར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱོད་དར་བའི་ཆར་སོན་ཏེ་

ཤར་རྒྱལ་གྱི་ལོ་ཤར་ལ་རྒྱུད་ཡན་ཆད། རྩོམ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལྟོན་ཆད། ལུ་བ་
 ལྷག་གཟིག་ནས་བྱང་ལི་ལྷུ་གྱི་མཐའ་མཆོམས་ཚུན་ཆད་དབང་དུ་བསྐྱེད་མོད།
 འོན་ཀྱང་བྱིས་སུ་རྒྱལ་པོ་བཀོངས་ཤིང་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱིད་ལ་མ་འཆོམས་པས་བོད་
 ཁམས་སིལ་བྱར་འཐོར་ཞིང་མདོ་དབྱུས་ཁམས་གསུམ་དུ་རྒྱལ་ཕྱན་སིལ་མའི་རྣམ་
 པ་མང་དུ་བྱུང་། རྩོམ་སུ་སྐྱབ་བ་ནས་བཟུང་བོད་དུ་ཆོས་སྤྱིད་བྱུང་འབྲེལ་ལམ་
 ལུགས་ཀྱིས་བོད་ཁམས་ལ་དབང་རྒྱར་བའི་སྤྱོད་བྱུང་། སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་།
 རིན་སྤྱངས་པ། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་བཅས་རྒྱལ་རབས་དུ་མ་
 བྱུང་ཞིང་དེ་དག་གི་དུས་སྐབས་སུ་རིག་པའི་གནས་བཅུ་ལྟོགས་བོད་ལྷུ་ཀྱན་ལ་
 དར་རྒྱས་བྱུང་བས་རྣམ་པའི་གྲགས་པ་འཛིན་སྤྱིང་ལ་རྒྱས་པར་ལྟུང་། ཡིན་ཡང་
 རྩོམ་ཆད་ལ་ལས་བོད་ནི་“ཆེས་སྒྲ་སྒྲོ་དང་ཆེས་ལུན་ནག་ཆེས་གདུག་རྩལ་དང་
 ཆེས་རྩེས་ལུས་ཡིན” ཞེས་སྒྲ་བའི་སྒྲུ་བོ་མདོ་མེད་དེ་རིགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་
 དབང་པོ་ལ་རྩོན་ཡོད་པ་ཤེས་པར་གྱིས། ད་དུང་མཁས་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱུང་བོད་
 ཀྱི་ཤེས་རིག་ནི་སྤྱིང་བཅོན་རྣམས་པོའི་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་མཉམ་
 དུ་དར་བར་འདོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱང་གཉའ་ཁྲི་བཅོན་པོ་ཅན་
 ལས་ཚུགས་པར་འདོད་པ་ལས་མེས་པོའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་
 རིགས་གཞན་ལ་གདུགས་ཏེ་གཟི་བརྒྱུད་ལྟ་བུར་ཅི་བ་ནི་དོན་དམ་དུ་རང་གི་ཡལ་
 མེས་རྩ་མ་རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་འཕང་སྤྱང་པ་ལགས་ཤིང་། དཔེར་ན་རང་ཉིད་པ་མ་
 ཟུང་གི་གཉོར་རྒྱུང་ལས་ནར་སོན་ཡང་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལགས་ན་དེ་ལས་
 ལྷག་པའི་ཉེས་པ་ཞིག་གང་ན་མཆིས།

བོད་ཀྱི་མེས་པོ་རྩ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་འཐབ་ཚུན་དང་
 བསྐྱར་བཀོད་བྱས་ཐོག་ཐོན་སྤྱིད་འཐབ་ཚུན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱས་པ་བརྒྱད།
 མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་རྩལ་དང་ཤེས་རིག་གི་མཐུ། རང་གི་ལག་བྱུང་

ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཅེ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་གསར་
གཏོང་དང་འཇུགས་སྐྱབ་བྱས་ཏེ། མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་ཡུལ་སྤངས་
འདིར་འཆོ་ཁིང་གནས་པ་དང་། དེ་ཆམས་ལ་ཤར་བཙོན་ལྡན་པ་དང་སྤངས་ཤང་
འཛམ་ས་ཡིན་པས་གནའ་སྤྱོད་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལ་འདི་འབྱུང་བ་སྤྱི་
སྤྱོང་བོ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། མིའི་མེས་པོ་འང་སྤངས་སྤེའུ་ཡིན་པ། མི་ཤིན་ལྟ་
རུ་སྤྱོས་པ་དང་འདྲེ་རུ་སྤྱོས་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་སྤྱོས་པ་སྤྱི་
ཕྱི་སོགས་ཐུན་མོང་མེད་པའི་ཤེས་རིག་ལྡན་པ་མ་ཟད། གཞན་གྱི་སྤྱོད་སྤོན་ཤེས་
རིག་ལ་ཡིད་མོས་དང་སྦྲོལ་སྦྱོང་བྱེད་པར་དགའ་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་ལྟར་ལྟ་
ན་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་གྱུ་འདིའི་སྤྱོད་སྤོན་ནས་དེ་དུགས་རྩོད་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་
འཆོ་བ། ཁིང་ལས་གཉེར་བ་དང་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་
བ་རོལ་བའི་ཁྱོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་མོས་དང་འདྲེ་ཤེས་
འཛིན་སྤངས་གོམས་སྦྲེལ་ཆ་ཆང་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པའི་སོག་མི་རིགས་རང་གི་
གཤིན་ཚྭ་གསལ་གཉེན་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལེན་གར་ཅིང་། རྟ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན། རིག་
ཅལ་དང་ལུས་ཅལ་སོགས་སྤྱོད་སྤོན་དར་རྒྱས་ཆེ་ཁིང་། དེ་མེད་རང་གི་ལག་
ཤེས་བཟོ་ལས་ཏེ་འཁེལ་ཐག་དང་ཁང་བྱིམ་ཅིག་བཀོད། འཕྲོད་བསྟེན་གཙང་
སྤངས་ཁོར་ཡུག་སྤངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཐུན་མོང་མེད་པའི་ཁྱོད་ཆོས་མཛོད་པར་
གསལ་ལ། ད་ལྟོ་འདྲེ་ཐོང་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གྱུ་འདིར་སྤྱོད་བཞིན་པོད་རང་
གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཆོ་བ་རོལ་བཞིན་ཡོད་དོ།

བཞི་ལ། ཕྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་སྤྱོད་བཞད་པ།

གཅིག འཇིག་རྟེན་ཆགས་ལུགས་སྤྱིར་བཏན་པ།

ག ངག་རྒྱན་ལྟ་སྤངས་གི་བཏན་ཚུལ།

སྤྱིར་ཕྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་སྤྱོད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་རྒྱ་དང་